Zorgsubstitutie tussen huisarts en verpleegkundige in eerstelijnspraktijken: wat met het professioneel welbevinden van verpleegkundigen? Een kwalitatief onderzoek.

Haio: BOUCKAERT Samuel , U.G.
Promotor: PYPE Peter , U.G.
Praktijkopleider: DERAEVE Liesbeth , LOOTENS Tom , TIMMERMANS Teresa , VAN SASSENBROECK Diederik

Context: Als antwoord op toenemende werkdruk bij zorgverstrekkers en het streven naar meer performante zorgverlening, ook omschreven als triple aim-strategie, wordt onder meer zorgsubstitutie aangewend. Hierbij mag de zorgverlener niet worden vergeten, de quadruple aim-strategie.

Onderzoeksvraag: Welke factoren zien we bij zorgsubstitutie tussen huisarts en verpleegkundige in dezelfde eerstelijnspraktijk, met betrekking tot het professioneel welbevinden van verpleegkundigen in Vlaanderen?

Methode: Twee artsen-onderzoekers hielden via videocall semigestructureerde interviews bij één verpleegkundige en één huisarts bij elk van de zes geïncludeerde Vlaamse groepspraktijken. Thematische analyse werd toegepast om verschillende concepten te identificeren.

Resultaten: Vanuit onze data zien we dat zorgsubstitutie zich uitstrekt over een spectrum. Hierbij omschrijven we verschillende factoren met betrekking tot het professioneel welbevinden (zie Figuur 1). Deze betreffen: werkdruk, solidaire werkbelasting, taken afbakenen, ‘neen’ zeggen, kennis hebben van elkaars takenpakket, vertrouwen in- en erkennen van elkaars expertise, de rol van supervisie en authenticiteit, boeiend werk en de willekeur van de zorgverlener. Overleg staat hierbij centraal. In verband hiermee staan praktijkvisie, aanspreekbaarheid tussen collega’s en het gebruik van protocollen. Het valt op dat het praktijk-verdienmodel en de infrastructuur praktische drempels kunnen zijn.

Conclusie: We opperen dat zorgsubstitutie eerder een shift van werkdruk kan inhouden tussen arts en verpleegkundige. Voor verpleegkundigen kan de VIHP-opleiding antwoorden op de nood aan adequate opleiding. We herkennen vaststellingen uit eerdere studies en voegen enkele factoren toe. Hierbij benadrukken we de centrale rol van overleg en de positieve invloed hiervan op deze factoren en bijgevolg het professioneel welbevinden.